

ABSTRAK

Budaya Pengurusan Islam merupakan bidang baru dalam kajian ilmiah berbanding konvensional. Sebagai pendekatan awal kepada perkembangan ilmu tersebut, kajian ini mempunyai pelbagai tujuan: (1) menyingskap semula keagungan asas dan falsafah pengurusan Islam; (2) menjelaskan beberapa konsep dan institusi pengurusan Islam seperti *Syāra*, *Hisbah* dan Etika pengurusan; (3) melihat hubungan nilai budaya setempat dan pengadaptasiannya dengan sistem pengurusan Islam; (4) mengemukakan model pengurusan Islam serta beberapa cadangan strategi perlaksanaanya. Memandangkan penyelidikan ini ke arah membina satu model pengurusan Islam, maka pendekatan kualitatif digunakan berasaskan '*grounded theory*' iaitu meneroka khazanah ilmu pengurusan Islam dan dibuat perbandingan dengan sistem pengurusan konvensional. Lanjutan daripada itu, satu sistem dan struktur budaya pengurusan yang menyeluruh (*Total Management Culture*) akan dibentuk.

Bahagian Pertama memfokuskan kepada analisa perbandingan antara pengurusan konvensional dan Islam, serta memperlihatkan keserasian dan percanggahan yang wujud antara kedua-dua sistem tersebut. Bahagian Kedua menganalisa keserasian budaya dan agama dalam pengurusan, di samping pengaruh peradaban barat dalam amalan pengurusan di Malaysia. Bahagian Ketiga adalah lanjutan perbincangan dengan mengemukakan satu cadangan Model Budaya Pengurusan Menyeluruh (*Total Management Culture*), berserta dengan pelan tindakan, perlaksanaan dan cadangan. Konsep budaya pengurusan Islam adalah kompetitif, berdaya maju dan realistik berasaskan kepada beberapa Institusi pengurusan yang diketengahkan seperti Institusi *Syāra*, Institusi *Hisbah*, dan Etika pengurusan yang merupakan sendi pengurusan secara menyeluruh. Kepentingan *shari'at* adalah diberikan keutamaan dalam membentuk konsep dan model pengurusan menyeluruh.

Penyelidikan ini juga mengenangkan beberapa dasar berasaskan ajaran Islam ke arah pembentukan dasar pembangunan pengurusan sepada. Malaysia sebagai sebuah negara yang sedang membangun, tidak terlepas daripada berhadapan dengan pelbagai permasalahan dalam amalan pengurusan. Lanjutan daripada itu, model yang dikemukakan adalah mengambil kira pengalaman Malaysia dan penyelesaian yang digariskan adalah universal. Kesimpulannya, penyelidikan ini akan membuktikan wujudnya kegemilangan tamadun umat Islam dalam bentuk konsep dan sistem yang menyakinkan dalam amalan pengurusan semasa.

ABSTRACT

Islamic management culture is a new area compared to conventional research. As a basic for knowledge expansion, this research focuses on these few objectives (i) reviewing the glorious basic and philosophy of Islamic management system; (ii) describing the Islamic concept and management institutions like *Syūra*, *Hisbah* and management ethics; (iii) reviewing the relationship between local culture values and its adaptation in Islamic management system; and (iv) to propose Islamic management model alternative and its implementation strategy. Therefore, in relation to the objectives, a 'qualitative approach' based on the grounded theory used for exploring and comparing Islamic management legacy with conventional management system. As a result a new management culture (structure and system) is develop base on total management culture.

Part One focus on comparing between Islamic and conventional management that intent to seek contradiction and similarities between the two system. Part Two analyse the compatibility between religion and culture from the management perspective and the influence of western management practices in Malaysian management system. Part Three is an extension of the discussion that suggests Total management culture model included the action plan, method of implementation and resolution. There is no doubt that the Islamic management culture is competitive, progressive and realistic based on the implementation of *Shūra*, *Hisbah* and Ethical management that known as a pillar to the Islamic Management System. Above all, the *shari'ah* is regarded as the most crucial aspect and platform for the Total Management Culture Model.

This research also proposes several policies that based on an Islamic thought to integrate policies towards the development of Total management culture. As a developing nation, Malaysia is unexceptional from facing the variety of issues and problems that related to management practices. Furthermore, this model considered Malaysia's experiences and its proposed a universal solutions. In conclusion, this research confirmed the glorious and magnificence of absolute Islamic civilization concept and system are relevant and entrusted in present management practices.